

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

Warszawa, 2016-09-20

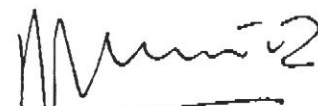
Nr 305/1180/W-28/16/IS

Pani Anna Maria SIARKOWSKA
PRZEWODNICZĄCA
PODKOMISJI STAŁEJ
DS. SPOŁECZNYCH W WOJSKU
KOMISJI OBRONY NARODOWEJ
SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Szanowna Pani Przewodnicząca,

W nawiązaniu do posiedzenia Podkomisji stałej ds. społecznych w wojsku w **dniu 13 września br. o godz. 15.00**, którego przedmiotem była *Informacja Ministra Obrony Narodowej na temat aktualnego stanu prac nad powołaniem Wojsk Obrony Terytorialnej*, zgodnie z wyrażoną w trakcie tego posiedzenia prośbą, w załączeniu uprzejmie przedstawiam informacje w zakresie pytań zadanych przez posłów w trakcie ww. posiedzenia.

Załącznik: 1 na 4 str.

Z poważaniem,
Antoni MACIEREWICZ

OBRONA TERYTORIALNA

MATERIAŁ/ODPOWIEDZI NA PYTANIA ZADANE NA POSIEDZENIU PODKOMISJI STAŁEJ DS. SPOŁECZNYCH W WOJSKU

I. Definicja Wojsk Obrony Terytorialnej przyjęta w resorcie obrony narodowej:

Resort obrony narodowej definiuje Wojska Obrony Terytorialnej (WOT) jako część sił zbrojnych organizowaną i wykorzystywaną do obrony w skali lokalnej i regionalnej kraju. Stanowią je będą jednostki formowane w oparciu o zasoby materiałowe Sił Zbrojnych RP oraz miejscowe rezerwy osobowe przygotowane do prowadzenia działań nieregularnych, przeciwdywersyjnych, antyterrorystycznych i antydezinformacyjnych w stałych rejonach odpowiedzialności (SRO). Działania humanitarne WOT mogą prowadzić poza stałymi rejonami odpowiedzialności. WOT będą współdziałać z wojskami operacyjnymi i wsparcia przy realizacji działań bojowych w zakresie posiadanych zdolności oraz działań innych niż wojenne, tj. reagowanie antykryzysowe.

II. Misja i cele WOT:

Misją WOT, współdziałających z wojskami operacyjnymi i wsparcia oraz układem pozamilitarnym, jest zapewnić zdolność Sił Zbrojnych RP do obrony w celu zachowania integralności terytorium państwa oraz nienaruszalności jego granic, a także umacniać świadomość narodową, społeczną i państwową oraz więzi społeczno-terytorialne na poziomie lokalnym.

Do zasadniczych celów działania WOT zaliczamy:

- 1) zwielokrotnienie potencjału odstraszenia Sił Zbrojnych RP, poprzez wsparcie wojsk operacyjnych i stworzenie optymalnych warunków do pełnego wykorzystania ich zdolności bojowych;
- 2) osiągnięcie przez WOT zdolności do prowadzenia działań nieregularnych, w tym szczególnie działań antykryzysowych, antydiwersyjnych, antyterrorystycznych oraz antydezinformacyjnych w obronie bezpieczeństwa cywilnego oraz dziedzictwa kulturowego;
- 3) odbudowa patriotycznych fundamentów systemu obronnego państwa – tak, aby patriotyzm i wiara polskich żołnierzy były trwałym czynnikiem umożliwiającym skuteczną realizację programu odbudowy bezpieczeństwa militarnego Rzeczypospolitej Polskiej.

W celach powyższych zostały zawarte cele częściowe, które wynikają z obecnej lub przewidywanej sytuacji, jakie mogą wystąpić w stałych rejonach odpowiedzialności oddziałów i pododdziałów OT. Do takich celów działania wojsk OT należą:

- 1) we wszystkich stanach – zapewnienie wsparcia terenowym organom administracji państwowej i samorządowej oraz innym strukturom/organizacjom przy zabezpieczeniu przed skutkami sytuacji kryzysowych lub w ich likwidacji;
- 2) w czasie pokoju – osiągnięcie i utrzymanie niezbędnych zdolności do realizacji zadań w czasie kryzysu i wojny oraz udział w działaniach zapewniających ochronę ludności i mienia, jak też tworzenie bezpiecznego środowiska;

- 3) w czasie kryzysu – osiągnięcie gotowości do prowadzenia działań zbrojnych oraz reagowanie na zaistniały kryzys, w tym zapobieganie bądź przeciwdziałanie oraz minimalizowanie i usuwanie jego skutków;
- 4) w czasie wojny – wzmocnienie osłony granic, powszechna ochrona i obrona ludności, miejscowości i infrastruktury przed zniszczeniem przez przeciwnika oraz ograniczenie swobody działania wojsk przeciwnika we współdziałaniu z wojskami operacyjnymi i wsparcia, także na terenie czasowo zajętym przez przeciwnika.

III. Zasadnicze zadania WOT w czasie pokoju:

- 1) przygotowanie do wszystkich rodzajów działań przewidywanych do prowadzenia w czasie kryzysu i wojny, poprzez realizację szkoleń i ćwiczeń z uwzględnieniem odpowiednich struktur/organizacji układu pozamilitarnego;
- 2) wsparcie terenowych organów administracji państwowej i samorządów oraz społeczeństwa przy realizacji działań antykryzysowych;
- 3) prowadzenie działań rozpoznawczych;
- 4) udział w działaniach antyterrorystycznych;
- 5) prowadzenie działań antydezinformacyjnych, w tym:
 - ochrona społeczeństwa przed dezinformacją i propagandą,
 - prowadzenie działań obronnych w cyberprzestrzeni,
 - inspirowanie i wspieranie istniejących organizacji pozarządowych o charakterze patriotyczno-obronnym oraz prowadzących działalność w obszarze bezpieczeństwa i obronności państwa,
 - współudział w powszechnym wychowaniu patriotycznym i obywatelskim dzieci oraz młodzieży,
 - pielęgnacja i kontynuacja miejscowych tradycji niepodległościowych, wojskowych i społecznych,
 - współudział przy tworzeniu miejscowych więzi społecznych i obywatelskich oraz współodpowiedzialność za bezpieczeństwo miejscowych społeczności.

IV. Zasadnicze zadania WOT w czasie kryzysu:

- 1) przygotowanie ochrony i obrony rejonu/miejscowości/obiektu, węzłów drogowych, itp. na obszarze (kierunku) zagrożenia;
- 2) reagowanie na obszarze (kierunku) zagrożenia;
- 3) wsparcie terenowych organów administracji państwowej i samorządowej oraz społeczeństwa przy:
 - zapobieganiu i przeciwdziałaniu zagrożeniom,
 - usuwaniu skutków kryzysu oraz przywracaniu stanu sprzed jego wystąpienia;
- 4) prowadzenie działań antydezinformacyjnych;
- 5) rozwijanie terytorialnego systemu rozpoznania;
- 6) wzmocnienie ochrony i obrony granicy państwowej;
- 7) udział w przeciwdziałaniu zagrożeniom hybrydowym;
- 8) udział w zabezpieczeniu mobilizacyjnego i operacyjnego rozwinięcia wojsk operacyjnych i wsparcia;
- 9) udział w zabezpieczeniu przyjęcia i rozwinięcia sojuszniczych oraz koalicyjnych sił wzmocnienia.

V. Zasadnicze zadania WOT w czasie wojny:

- 1) prowadzenie działań obronnych, antydezinformacyjnych, nieregularnych, przeciwdywersyjnych i antyterrorystycznych;
- 2) udział w ochronie i obronie granic, miejscowości i innej ważnej infrastruktury w SRO;
- 3) udział w zabezpieczaniu przyjęcia i rozwinięcia sojuszniczych oraz koalicyjnych sił wzmocnienia w SRO;
- 4) udział w ochronie mienia państwowego i dóbr kultury przed grabieżą i niszczeniem;
- 5) ochrona i obrona organów administracji państwowej i samorządowej oraz organizacji społecznych na terenach czasowo zajętych przez przeciwnika;
- 6) udział w zabezpieczaniu odtwarzania i funkcjonowania struktur administracji państwowej i samorządowej na obszarach wyzwolonych.

Szczegółowe zadania WOT będą treścią niejawnych planów i rozkazów dotyczących poszczególnych poziomów dowodzenia Sił Zbrojnych RP.

Zasadnicza różnica pomiędzy WOT a Narodowymi Siłami Rezerwowymi (NSR) dotyczy struktury i zadań. Wojska Obrony Terytorialnej są samowystarczalnym komponentem Sił Zbrojnych RP i posiadają autonomiczne struktury dowodzenia. Mogą również realizować zadania samodzielnie lub we współdziałaniu z wojskami operacyjnymi. Z kolei NSR stanowią potencjał osobowy, który uzupełnia struktury wojsk operacyjnych.

VI. Gremia (i ich kompetencje) podejmujące decyzje w zakresie tworzenia Obrony Terytorialnej:

Pierwszoplanowym organem decyzyjnym w resorcie obrony narodowej, w zakresie tworzenia Obrony Terytorialnej jest oczywiście Minister Obrony Narodowej, a kolejnym – Pełnomocnik Ministra Obrony Narodowej do Spraw Utworzenia Obrony Terytorialnej, zarazem Dyrektor Biura do Spraw Utworzenia Obrony Terytorialnej, który opracowuje propozycje rozwiązań prawnych i merytorycznych niezbędnych dla funkcjonowania przyszłych Wojsk Obrony Terytorialnej.

Zespół nadzorujący przygotowanie propozycji regulacji prawnych dotyczących funkcjonowania Wojsk Obrony Terytorialnej jest trzecim gremium współuczestniczącym w procesie formowania WOT. Z kolei Sztab Generalny WP i Biuro ds. Organizacji Proobronnych uczestniczą w procesie uzgodnień wewnątrzresortowych przygotowywanych projektów aktów prawnych. Jednocześnie Szef Zarządu Organizacji i Uzupełnień – P1 jest członkiem ww. Zespołu nadzorującego przygotowanie propozycji regulacji prawnych.

Odnosząc się wspomnianego Zespołu nadzorującego przygotowanie propozycji regulacji prawnych dotyczących funkcjonowania Wojsk Obrony Terytorialnej informuję, że został powołany decyzją Nr 1/OT/DK Ministra Obrony Narodowej z dnia 1 września 2016 r. Do jego zadań, zgodnie z § 2 przywołanego aktu prawnego, należy:

- 1) nadzór nad przygotowaniem propozycji prawnych dotyczących funkcjonowania Wojsk Obrony Terytorialnej opracowanych przez Pełnomocnika Ministra Obrony Narodowej do Spraw Utworzenia Obrony Terytorialnej – Dyrektora Biura do Spraw Utworzenia Obrony Terytorialnej;

- 2) opiniowanie propozycji regulacji prawnych dotyczących funkcjonowania Wojsk Obrony Terytorialnej przygotowanych przez Pełnomocnika;
- 3) udzielanie Pełnomocnikowi wsparcia merytorycznego w realizowanych przez niego zadaniach;
- 4) nadzór nad rozstrzygnięciami dokonywanymi przez Pełnomocnika w zakresie projektowanych rozwiązań i uwag zgłaszanych w toku prac legislacyjnych na etapie uzgodnień wewnątrzresortowych.

VII. Dokumenty o charakterze organizacyjno-legislacyjnym, dotyczące utworzenia Obrony Terytorialnej, przygotowane przez poszczególne gremia w resorcie obrony narodowej:

Biuro do Spraw Utworzenia Obrony Terytorialnej przygotowało projekt ustawy *o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz zmianie niektórych innych ustaw*, decyzję Ministra Obrony Narodowej w sprawie przeformowania Biura do Spraw Utworzenia Obrony Terytorialnej w Dowództwo Wojsk Obrony Terytorialnej oraz koncepcję utworzenia wojsk obrony terytorialnej podpisaną przez Ministra Obrony Narodowej.

Ponadto, wymienione Biuro, we współdziałaniu z innymi komórkami i jednostkami organizacyjnymi MON, przygotowuje kolejne specjalistyczne dokumenty normalizacyjne, które będą wspierały proces formowania i funkcjonowania WOT – takie, jak: *Koncepcja Gotowości Mobilizacyjnej i Bojowej, Koncepcja Szkolenia WOT, Koncepcja zabezpieczenia Logistycznego WOT oraz Koncepcja i Zasady Użycia WOT*.